

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 11 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 55 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaald men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 Mei.

Ten gevolge de Februarij-omwenteling, die er spoedig op bedacht was zich naar buiten uit te breiden, om het schuim der losgelatene bevolking te loopen, sloegen alle ordelievende mannen in België de handen zaam, om door vereende krachten den revolutionnair stroom binnen Frankrijks palen te houden. Men zag den heer Rogier zich verzoenen met den heer de Thoux en den heer Frère zich verbroederen met den heer Dechamps. Het lied des vredes werd op alle mogelijke toonen gevarieerd, en de behoudende partij in België, uit partij-schap de katholieke genaamd, gaf uit liefde voor dien vrede alles toe wat het ministerie goed vond voor te dragen. Hoe beantwoordde het zoogenaamd liberale ministerie aan de trouwe hulp der Katholijken? Met zich over deze volstrekt niet te bekommeren. Bij elke gelegenheid gebruik makende van hunne medewerking, zoo dikwerf het die behoefte, (en het ministerie had die menigmaal noodig om niet te bezwijken onder de slagen van zijne eigene vrienden), liet het geene enkele gelegenheid voorbij gaan, om ten dank van de hulp der Katholijken, hen te miskennen en in hunne dierbaarste belangen te grieven. Bij de eerste verkiezing, die na de revolutie plaats had, maakte het ministerie van zijn invloed gebruik, om een aantal invloed hebbende leden van de katholieke partij uit de Kamer der representanten te weeren, en in hunne plaats te brengen eenige zoogenaamde liberalen, die in de wetgeving slechts hebben geschitterd door hunne slaafsche gedweeheid voor de voorschriften der klubs, en meer nog door hunne onbekwaamheid, die ze ten spot van het land heeft gemaakt. De katholieke partij werd alzoo door hare bondgenooten van het ministerie trouwloos gedecimeerd. Daarenboven werden zij door de administratie uit hunne bedieningen geweerd, in de uitoefening hunner vrijheden bemoeilijkt, en door de dagbladen van het ministerie verraderlijk aangevallen en beklad.

Dan door deze gedragingen was de positie van het ministerie in het land ten overstaan der kiezers niet verbeterd. De Fransche revolutie had menigeen de oogen geopend over de gevaren van het liberalisme, dat zijne kracht zoekt in de vijandelijkheid tegen de Katholieke Kerk en hare bedienaren; en het voorbeeld der Fransche liberalen, die na jaren lang de Kerk te hebben bestreden, eindelijk er toe gebracht zijn om in haar een steun tot behoud te zoeken, was in België niet zonder invloed gebleven. Daarbij kwam nog dat het ministerie Rogier door den drang der fabriek en handelssteden een stelsel van staathuishoudkunde had opgezet en tot wet gemaakt, dat inconsequent in zijn beginsel, hier bescherming, daar vrijheid geeft, naar gelang het Antwerpen, Gend en Luik gelegen komt. Daarbij is de landbouw, die de levenskracht van België uitmaakt, geheel ten offer gebracht aan de eischen der steden. Deze laatste aangelegenheid vooral heeft op de landbevolking een invloed gehad, die voor het ministerie bij de aanstaande verkiezingen een *échec* mogelijk maakte.

Om zich daartegen te wapenen is de wet op het middelbaar onderwijs voorgedragen juist op den tijd, dat de beraadslaging over die wet de verkiezingen onmiddellijk kon voorafgaan. Het ministerie heeft er op gerekend, dat door de discussie, die daaruit ontstaan zou, de oude vooringenomenheid tegen de geestelijkheid zoude worden opgewekt, en dat onder den invloed dier vooringenomenheid de verkiezingen zouden kunnen plaats grijpen. Het heeft niets nagelaten om dat doel te bereiken. De wet is geheel ingerigt, om den invloed der geestelijkheid op het onderwijs te weeren, en het was niet noodig, dat de heer Rogier zulks niet bedekte, en de heer Frère het met open woorden kwam verklaren, want het ligt duidelijk in de termen der wet, dat het ministerie een overgrooten invloed op het onderwijs wil bekomen, om geheel het onderwijs te beheerschen. Het aantal scholen toch dat het gouvernement bevoegd op te rigten is zoo groot, en de sommen gelds, die het daarvoor aanvraagt zijn zoo aanzienlijk, en de invloed, die het aan de gemeenten verleent is zoo gering, dat naast de middelbare scholen van het gouvernement bijna geene vrije scholen meer zullen kunnen bestaan. Het ont-

werp van wet, gelijk het primitief was voorgedragen, was zoo buitensporig monopolistisch en, vrijheid rovend, dat de meerderheid der liberalen zelfs het niet onveranderd zou hebben durven aannemen. Men heeft het eenigzins door amendementen gewijzigd, maar toch in verre na niet genoegzaam verbeterd. Intusschen is het aangenomen geworden met eene groote meerderheid. Het ministerie heeft zich daarin niet bedrogen gezien; want het is in de Kamer der representanten trouw ondersteund door al de liberalen, die in maatregelen van orde en behoud gewoon zijn het ministerie te bestrijden. Maar het ministerie is niet even zeker, dat het er in geslaagd is, om zich de aanstaande verkiezingen gunstiger te maken. De bevolking van België, hoezeer ook door al de ministeriele bladen en door de ministers zelve in de Kamer opgezet tegen hetgeen zij gewoon zijn de heerschzucht der geestelijkheid te noemen, heeft zich deze reis niet laten bedriegen. Een groot gedeelte is onverschillig gebleven; terwijl een ander gedeelte ten getalle van honderdduizenden zich tegen het ontwerp door middel van petitien heeft verzet. Men heeft dus alle reden, om te vertrouwen dat de regering in hare poging niet is geslaagd, om in België het wantrouwen tegen de geestelijkheid op nieuw aan te blazen, ten einde daarvan bij de aanstaande verkiezingen gebruik te maken; zij heeft veeleer te vreezen, dat de aanstaande verkiezingen juist door het aangewend middel om ze gunstig te maken, ten haren nadeele zullen uitvallen.

Maar, en hiermede eindigen wij, welke dan ook de uitslag der aanstaande verkiezingen zijn moge, is het staatkundig, is het in het belang van het land, is het geoorloofd, eene organieke wet, vooral eene wet als die op het onderwijs, die van zoo grooten invloed moet zijn op de toekomst van een land, te maken tot eene partijwet, en alzoo te misbruiken tot eene *manoeuvre électorale*? De liberale partij in België heeft daardoor de maat gegeven van hare zedelijkheid, die gegrond blijkt op het beginsel, dat het doel de middelen wettigt.

In de drukpers der Fransche departementen wordt dagelijks meer en meer eene strekking van intellectuele en moreele decentralisatie waargenomen, in afwachting dat de openbare magten eene gouvernementele decentralisatie daarstellen, die alleen wellicht aan Frankrijk eenige jaren van rust, veiligheid en vrede kan verschaffen. Ten bewijze van het gewigt dier strekking in de departementale Fransche pers en tevens als eene goed verdedigde stelling tegen het Protestantisme, zullen wij het volgend artikel van de *Union de l'Ouest* aanhalen, dat evenwel hier en daar niet van overdrijving is vrij te pleiten:

„Luther, die alle oude ketterijen hernieuwde toen hij het regt van opstand tegen den Paus en de zichtbare Kerk van Christus predikte; Luther, die de overlevring verwierp en die ieder Christen wilde verheffen tot regter in het hoogst beroep over de in de heilige Schrift geopenbaarde waarheid; Luther kon zich vrij moeite geven om het opperste regt tot beslissing over de regtzinnigheid en de waarheid der leeringen tot zijn eigen voordeel te willen behouden of het aan wereldlijke vorsten over te dragen. — de zoogezegde Hervorming, na *kwasi-Katholicisme*, het een nog meer verminkt dan het ander te hebben voortgebracht, is natuurlijk uitgeleopen op een sceptisch en pantheistisch rationalisme.

„De eenheid in het Katholicisme door de ketterij verbroken, kon in den boezem des opstands niet hersteld worden; zij die in eerbied jegens het opperst en goddelijk gezag waren te kort gekomen, wilden door wetten en geweld aan hunne volgelingen een onveranderlijken eerbied voor hunne willekeurige besluiten inboezemen; maar die godsdienstige poging heeft overal schipbreuk geleden, en zelfs daar, waar zij voor een tijd lang gelukt is, heeft zij niets meer dan slavernij en schijnheiligheid voortgebracht, omdat zij op niets dan overweldiging en willekeur berustte. De logenachtige argumenten, die tegen het Katholicisme worden aangevoerd, zijn wettige en gemotiveerde bewijsgonden geworden tegen alle protestantsche gezindheden, zoodat op het metaphysiek gebied, het Protestantisme zich al zeer spoedig vernietigd heeft gezien door dezelfde negatie,

die het tegen het Katholicisme gevormd had. Heel nu het Protestantisme in het stoffelijk en wereldlijk gebied, langer weerstand geboden, dan is dit eendeels toe te schrijven aan de innerlijke kracht van eenige waarheden, die het aan het Katholicisme ontfond had; anderdeels aan den steun dien het gezocht heeft in de hartstogten van volkeren en vorsten; en eindelijk daaraan, dat het de taak van de leeraar der volken te zijn verworpen heeft om de vlejende hoveling der natien te worden. Heden ten dage bestaat het Protestantisme nog; doch het is slechts een warboel zonder het minst bepaald karakter, en die niets dan sporen van vernietiging draagt; het Protestantisme bestaat nog als een gouvernementaal werk, als een menschelijk gebouw; het bestaat als een grafteeken van den trots zijner stichters en als een tegenhanger van het Mahomedanisme.

„Blijft het Protestantisme zich zelf gelijk, dan kan het slechts afbreken en ontkennen, omdat het de overlevering en het vaderlijk gezag des christelijken huisgezins verworpen heeft; indien het bevestigt, is het inconsequent en protesteert het tegen zijn eigen protest, want het stelt eene leer als onfeilbaar voorop, na de katholieke Kerk om hare onfeilbaarheid veroordeeld te hebben.

„Het ontkennend (negatief) Protestantisme is slechts een vermomd scepticisme; het bevestigend (affirmatief) Protestantisme is niets dan eene verminkte nabootsing van het Katholicisme.

„De Protestant, die nog aan eenige leersatellen geloof, is een min of meer verlamde, min of meer verminkte Katholiek; tegenover het Katholicisme heeft hij het regt niet om eenige katholieke waarheid te ontkennen; want hij heeft vele waarheden behouden, die op geen anderen grond rusten, dan die welke hij verwerpt; voor het scepticisme heeft hij het regt niet van te bevestigen, want de waarheden, die hij verwerpt, zijn even grond, als die welke hij nog voor waar erkent.

„Het Katholicisme noodigt de Protestanten tot zich uit naam van hetgeen zij gelooven, en het scepticisme verzoekt hen in zijne gelederen plaats te nemen, op grond van hetgeen zij verwerpen.

„Het Protestantisme kan geen reden opgeeven waarom het bestaat; het is eene verpersoonlijkte inconsequentie, een monsterachtig mengelmoe van waarheid en dwaling; een toevallig en tijdelijk zamenvoegsel van tegenstrijdige bestanddeelen, en alzoo geene levendige en georganiseerde type.

„Het is om die reden dat men in Zwitserland, in Duitschland en vooral in Engeland, de schranderste hoofden, de regtschapenste harten tot de Katholieke Kerk ziet terugkeeren. Onze eeuw zal te midden harer vreeselijke beproevingen en ontzettende schokken, wellicht de algemeene liquidatie van het Protestantisme nog beleven, nadat het zedelijk en intellectueel bankroet zal hebben gemaakt!

„De goede schuldvorderingen, die eene persoonlijke waarde hebben, zullen ten voordeele van het Katholicisme strekken; maar de kwade en dubieuze posten zullen in de snipperbak van het socialisme en het pantheïsme vallen.

„De ondergang van het Protestantisme wordt nu en openlijk aangekondigd door de aanzienlijkste leeraars van Engeland, die zich ergeren op het zien, dat hunne zoogezegde kerk, door den geheimen raad der Koningin bestuurd, zelfs niet eens eenparig en als een onbetwistbaar leerstelsel de vergeving der erfzonde door de genade des doopsels mag leeren.

„Het gemak der reizen, de verspreiding der levende talen, de geschiedkundige nasporingen en de vreeselijke lessen der omwentelingen; deze alle zijn middelen door Gods Voorzienigheid gebezigd om de ketterij te vernietigen en Zijne Kerk te doen zegevieren.

„Het Katholicisme, dat sommige verblinden voor dood en begraven houden, is op het punt van de grootste zegepraal te behalen. Binnen weinige jaren zal het even als het stof dat door den wind wordt opgejaagd, het Mahomedanisme, het Protestantisme en de andere afgerekenen secten, het Grieksche schisma en alle nabootsingen der apostolische Kerk van de aarde zien verdwijnen; het zal dan niets meer te bestrijden hebben dan de indi-

vidualismen in opstand, de volstrekte negatie, de onbegrijpen en de in het ongeloof verharde driften; de ketterijen zullen niet meer als geconstitueerde lichamen bestaan, zoodra de steun der gouvernementen haar begint te ontbreken. De theorie van de afschaffing der Staatsgodsdiensten, door de ketterijen tegen het Katholicisme gerigt, zal de ketterijen dooden, zonder dat zij het ware, goddelijke geloof zal kunnen omverwerpen. Het jodendom zelf, onder den invloed van het hedendaagsch rationalisme, ondergaat reeds eene snelle ontbinding, die de lieden van geloof tot het Katholicisme voert en de overigen in het ongeloof stort. De inlijving der Israëlieten in de verschillende natien verbreekt den band hunner overlevering en vernietigt hun geloof in hun geslacht; hunne godsdienst zal blijven bestaan als eene historische herinnering, maar niet als een pand, waarop de hoop der menschheid steunt.

»Van eene andere zijde zal de snelle overtocht naar Australië en China over de landengte van Panama, onder den invloed der providentieele kolonisatie van Californië, de oude eerdiensten des heidendoms in regelmatige en algemeene aanraking brengen met het Katholicisme, dat die afgodendienst alras zal vernietigen als bloot menschelijke voortbrengsels van de verbastering der oorspronkelijke overleveringen, die in al hare zuiverheid zijn opgenomen in het Christendom, hetwelk de goddelijke vervulling is der Mozaische voorzegging.

»Er zal een tijd komen — en deze is veel minder verijderd dan men zich verbeeldt — dat de Chinees, de Engelschman, de Turk, de Duitscher, de Zweed en de Franschman niet meer over de verschillende godsdiensten zullen spreken, maar elkander zullen afvragen: Zijt gij voor of tegen de katholieke godsdienst? Allen zullen of regtgeloovigen of ongeloovigen zijn, want zij zullen allen het bestaan van slechts ééne godsdienst erkennen en alle quasi-godsdiensten verwerpen.

»Hetgeen wij hier zeggen dat ten opzichte van het Katholicisme tegenover de valsche godsdiensten moet gebeuren, is zoo klaar als dedag, en spruit voort uit de wederkerige verhouding tusschen de godsdienstige waarheid en hare nabootsingen.

»Feiten zijn de verwezenlijking der denkbeelden; zeventiende eeuw het Katholicisme, gelijk wij bewezen hebben, op het terrein der denkbeelden, dan zal het ook ongetwijfeld triumpferen op het terrein der feiten; of liever gezegd het Katholicisme maakt die overwinningen al dadelijks, en neemt in de geschiedenis reeds bezit van het veroverde terrein in de denkbeelden-wereld.

»De twijfel, de ketterij, de quasi-bevestiging en de quasi-ontkenning kunnen geen wortel schieten in de wereld der feiten; vroeg of laat gaat de twijfel of in bevestiging of in ontkenning over; eene krisis eindigt met het leven of met den dood, en elke beproeving geleidt tot eene oplossing!»

Wij vernemen dat aanstaanden Donderdag in de R. C. Kerk, onder aanroeping van den H. Ignatius, op de Keizersgracht alhier, het 25 jarig bestaan van het GENOOTSCHAP VAN BAARHARTIGHEID ter begraving van lijken van R. C. Behoeftigen, op eene plegtig godsdienstige wijze zal gevierd worden.

De veertig Bergzangers hebben gisteren morgen in de Kerk van den H. Augustinus in de Spinhuissteeg de Jeruzalemsche Mis, en ten 6 ure onder de Vespers eenige fraaije lofzangen uitgevoerd. De Kerk was eivol. Morgen zullen de Bergzangers zich in de Kerk van den H. Willebrordus over het Amstelveld doen hooren. Li. Dingsdag hebben zij ook te Hoorn de bovengenoemde Mis uitgevoerd tot groot genoegen van de talrijke toehoorders.

Bij de Tweede Kamer is ingekomen een ontwerp der kosten van het regentschap. Het bevat slechts de twee volgende artikelen:

Art. 1. De op het jaarlijksch inkomen der Kroon, in geval van minderjarigheid van Onzen troonopvolger, te nemen som voor de kosten van het Regentschap, wordt bepaald op honderd vijf en zeventig duizend gulden (f 175.000).

Art. 2. Deze som wordt onmiddellijk uit 's Rijks schatkist aan den Regent uitbetaald, in mindering van het jaarlijksch inkomen der Kroon, ingevolge het 2de lid van art. 27 der Grondwet, bij de troonsbeklimming des minderjarigen Konings, door de wet te regelen.

STATEN-GENERAAL. VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS. VOOGDIJSCHAP.

Zitting van Woensdag, 8 Mei.

Thans is rondgedeeld het verslag der commissie van rapporteurs (1) omtrent het wets-ontwerp, houdende regeling der voogdij. Wij ontleenen aan de algemeene beschouwingen van dit belangrijk stuk het volgende. Men zal daaruit bemerken hoe velerlei en gewichtig de bedenkingen zijn tegen die voordragt geopperd.

§ 1. Reeds dadelijk bij de eerste inzage heeft dit wets-ontwerp op de leden der Staten-Generaal over het geheel geen gunstigen

indruk gemaakt. Inzonderheid gaf daartoe aanleiding, dat bij het gedane voorstel aan de Koningin niet zoodanig standpunt is aangewezen, als waarop deze vorstin aanspraak mag maken. De Koningin zou toch, volgens dat voorstel, met opzigt tot de voogdij van haren minderjarigen Zoon niets meer zijn dan een der elf leden van eenen daarvoor in te stellen Raad van Voogdij, welke leden in dien Raad allen onderling gelijk zouden staan, allen dezelfde regten en verplichtingen zouden hebben, allen gelijken invloed op de vorming en opleiding des minderjarigen Troonopvolgers zouden uitoefenen. Geenerlei voorrecht of voorrang zou haar in dien Raad onderscheiden, niet slechts van de leden van het Koninklijk Huis, die daarin nevens haar zitting zouden nemen, maar zelfs van de aanzienlijke Nederlanders, die tot het lidmaatschap daarvan zouden worden geroepen. Even als dezen zou zij onderworpen zijn aan het afleggen van den eed tot getrouwe pligtsbetrachting, en dus aan het geven van eenen waarborg, die, volgens het gemeene recht, in gelijk geval nimmer van een der ouders gevegd wordt. Nagenoeg eenparig zag men in een en ander eene afwijking van het burgerlijke recht ten nadeele van eene hier te lande hooger dan eenige andere geplaatste vrouw, eene krenking van hare natuurlijke regten als moeder, die men openlijk moest afkeuren. Men kon het zich niet voorstellen, dat zoo iets, van hetwelk de vroegere geschiedenis van het Regerend Stadhuis geen voorbeeld oplevert, in de bedoeling der Grondwet lag. Het liet zich tevens volstrekt niet overeen brengen met hetgeen in de Memorie van Toelichting tot het tegenwoordig wets-ontwerp met zooveel juistheid gezegd wordt omtrent den band der natuur, die tusschen de Koningin, Moeder des minderjarigen Konings, en dezen jeugdigen vorst bestaat; omtrent de teedere zorg en belangloze liefde, die in elk moederhart huisvesten, en omtrent den waarborg, die daardoor de Koningin-moeder aanbiedt voor de trouwe behartiging van al wat haren minderjarigen Zoon betreft. Het bedoelde hoofdbezwaar woog bij vele leden nog te meer, omdat zij de behandelde wet niet anders konden beschouwen, dan als uitsluitend opgesteld met het oog op de Gemalin des regerenden Konings, wier voortreffelijke hoedanigheden en eigenschappen haar meer dan iemand anders tegen miskenning van hare onvervreembare moederlijke regten moeten waarborgen.

§ 2. Eene tweede hoofdbedenking tegen de gedane voordragt was daarin gelegen, dat tot de leden van het Koninklijk Huis, die met de Koningin als voogden van den minderjarigen Koning zouden optreden, ook 's Konings jongere broeder zou behooren. Algemeen kwam men daarin overeen, dat, wanneer hier enkel op de loffelijke persoonlijke hoedanigheden van dien Prins gelet werd, zijne opnemeng onder het aantal voogden niet anders dan toegejuicht kon worden. Maar deze Prins is te gelijktijd van regeringswege tot Regent van het Koninkrijk gedurende de minderjarigheid van den Troonopvolger des Konings voorgedragen, en te zijnen aanzien rijst dus de vraag, of het beginsel der vereeniging van het Regentschap en het deelgenootschap aan de Voogdij in één en denzelfden persoon aannemelijk zij. Een aanzienlijk aantal leden aarzelden niet deze vraag ontkennend te beantwoorden. Bij het bestrijden van het beginsel der vereeniging van de betrekking van Regent en Voogd in één en denzelfden persoon, beriep men zich eensdeels op het voorbeeld van andere rijken, anderdeels op den geest onzer Grondwet.

§ 3. De lijst der aanzienlijke Nederlanders, die met de leden van het Koninklijk Huis tot voogden zouden worden benoemd, heeft reeds bij de eerste inzage tot zooveel bedenkingen aanleiding gegeven, dat het in de Afdeelingen in eerste overweging is genomen, of niet omtrent die benoeming een ander stelsel kon worden gevolgd, daarin bestaande, dat niet zoozeer bepaalde personen werden gekozen, als wel zekere bepaalde hooge staatsbetrekkingen aangewezen, welke vervulling hem, die daarmee is bekleed reeds, op zich zelf tot aanzienlijke Nederlander verheft, en aan welke betrekkingen dan het lidmaatschap van den Raad van Voogdij verbonden zou zijn. Indien, gelijk de Minister van Justitie het te regt had uitgedrukt, de aanzienlijke Nederlanders tot de voogdij des minderjarigen Konings geroepen werden, om daarbij als het ware het volksbelang voor te staan, dan waren ook de voorzitters van de beide Kamers der Staten-Generaal, als uit den aard hunner betrekking meer bepaalde vertegenwoordigers van dat volksbelang, van zelf als voogden aangewezen; terwijl dan vervolgens bijv. de betrekking van voorzitter van den Hoogen Raad en die van ondervoorzitter van den Raad van State inzonderheid in aanmerking zouden moeten komen.

Hoe aanlokkelijk dit denkbeeld zich ook voordeed, is het in alle Afdeelingen, op één na, door de groote meerderheid der leden bestreden. Deze meerderheid achtte het niet overeen te brengen met de Grondwet, die in art. 35 van eenige aanzienlijke Nederlanders en in art. 37 van eenige benoemen van voogden door eene wet spreekt, en daardoor ontwijfelbaar schijnt aan te duiden, dat de personen die voogden in de wet moeten worden benoemd.

§ 4. Daar dus, volgens het gevoelen der groote meerderheid, hier eene regstreekse benoeming van personen moet plaats hebben, heeft men de behandeling der teedere en kiesche vraag niet kunnen ontwijken, of de in het voorgedragen wets-ontwerp genoemde aanzienlijke Nederlanders werkelijk al de vereischten bezitten, die hen voor het overhoofte geval, waarin de wet moet voorzien, tot voogden des minderjarigen Konings geschikt maken. Alleen uit besef van pligt is men tot die beoordeeling van personen overgegaan. In drie der Afdeelingen bevond zich een niet onaanzienlijk aantal leden, die zich op dit punt niet hebben uitgelaten, waarvan sommigen bepaaldelijk verklaarden, dat, zoo zij ten aanzien der voorgedragene personen het stilzwijgen bewaarden, zij daarvoor voldoende redenen hadden, die zij echter, even als het oordeel over de personen zelve, niet meenden te moeten openbaren. De groote meerderheid der overige leden heeft echter niet geaarzeld voor het gevoelen uit te komen, dat zij de gedane voordragt, zoo als zij daar ligt, en dus als een geheel beschouwd, alleziens onstaatkundig keurde, en het zich niet verklaren kon, hoe zoodanige voordragt uit den boezem van het tegenwoordige Ministerie had kunnen voortkomen, of deszelfs goedkeuring wegdagen. Al dadelijk had het de aandacht getrokken, dat al de acht voorgedragene aanzienlijke Nederlanders tot den adelstand behoorden. Gaarne erkende men, eerbied voor dien stand te koesteren, en verre verwijderd te zijn van het denkbeeld, om ooit iemand, omdat hij een edelman was, van eene aanzienlijke staatsbetrekking te willen uitsluiten. Maar aan den anderen kant liet het zich niet ontkennen, dat, nu bij de herziening der Grondwet de adel als politieke stand is opgeheven, alle uitsluitende bevoorregting van dien stand strijdig kon geacht worden met de beginselen van ons staatsrecht, en van zoodanige uitsluitende bevoorregting had de tegenwoordige voordragt dan toch eenigermate den schijn.

Nog veel meer heeft het bevreemding verwekt, dat onder de namen der acht aanzienlijke Nederlanders er een of meer voorko-

men van mannen, wier gehechtheid aan de tegenwoordige grondwettige instellingen, ten zachtste genomen, zeer twijfelachtig is. Inzonderheid had men daarbij het oog op een staatsman, a wiens voortreffelijke begaafdheden en regtschapen karakter ieder die hem kent, gaarne hulde doet, maar die dan toch, naarwelk twee jaren geleden, uit eene aanzienlijke staatsbetrekking is verwijderd, omdat zijne persoonlijke denkwijze geacht werd met de destijds plaats gehad hebbende hervorming in de staatkundige instellingen niet te strooken.

Door eenige leden werd hiertegen aangevoerd, dat men deze afkeuring te ver ging. Was toch, gelijk wel door niemand zou worden ontkend, de voorgedragen voogd, wien men meer bepaald had aangeduid, een cordaat en eerlijk man, dan liet zich bilijkerwijs van hem verwachten, dat hij, eenmaal den eed tot het helpen opleiden des minderjarigen Konings in den geest der bestaande grondwettige instellingen hebbende afgelegd, dien eed heilig zou houden, en dan kon er ook geene voldoende reden bestaan, om hem op zoodanige gronden uit te sluiten van de Voogdij eene uitsluiting, die, al ware het slechts om allen schijn van inbreuk op de vaderlijke magt te vermijden, niet dan om zeer overwegende redenen behoorde plaats te hebben. Men antwoordde daarop van de andere zijde, dat de wetgever in eene zaak van dit gewigt niet op veronderstellingen mogt afgaan, maar zijn oordeel moest laten leiden door hetgeen stellig was gebleken.

§ 5. Terwijl, gelijk uit het voorgaande blijkt, de keus der tot voogden voorgedragene personen reeds tot velerlei bedenkingen van gewigten aard aanleiding gaf, werden de bezwaren niet minder, toen men het door de Regering aangenomen stelsel omtrent de regeling der Voogdij zelve meer opzettelijk in overweging nam. Daarbij wordt uitgegaan van het denkbeeld, dat hier eene regeling der Voogdij in hare geheele uitgestrektheid, en dus zoowel wat het beheer der goederen des minderjarigen Konings, als wat de zorg voor den persoon van dien minderjarige betreft, gevorderd wordt, en als hoofdbeginsel is aangenomen, dat die Voogdij gezamenlijk door eenen voogdijraad van elf leden zal worden uitgeoefend. Hier stuitte men dadelijk weder op het reeds vroeger aangeduide hoofdbezwaar met opzigt tot de Koningin. Men zag aan die Vorstin in den Raad van Voogdij eene stelling aangevozen, die met het oog op haar verheven standpunt als Koningin geheel oubeteekenend, met het oog op hare regten als moeder krenkend moest worden genoemd. Geleid door den wensch, om, zoo mogelijk, dat hoofdbezwaar weg te nemen, heeft men onderzocht, of niet zoodanige wijziging in het stelsel der Regering mogelijk ware, waardoor de Koningin met opzigt tot de voogdij van haren Zoon op een beter standpunt werd geplaatst.

§ 6. Ook het aantal leden, waaruit de Raad van Voogdij zou moeten bestaan, is nog nader opzettelijk in overweging genomen. Vrij algemeen was men daarbij van oordeel, dat het voorgedragen getal van elf veel te groot was. De invloed der Koningin en van de leden van het Koninklijk Huis op de zaken der Voogdij werd daardoor zoo goed als vernietigd.

Op grond van een' en ander, verklaarden zich verscheidene leden voor de bepaling van het aantal voogden op vijf; welk denkbeeld zeker te meer weerklink zou vinden, indien, naar aanleiding van de bij § 2 ontwikkelde bedenkingen tegen de vereeniging van het Regentschap en de Voogdij in denzelfden persoon, het aantal tot de voogdij geroepene leden van het Koninklijk Huis tot twee verminderd werd. Naar veler gevoelen toch was het wenschelijk, dat de aanzienlijke Nederlanders in den Raad van Voogdij, zonder zulk eene beslissende meerderheid te bezitten als naar het regeringsvoorstel het geval zou zijn, daarin toch niet tegenover de meer uitsluitende vertegenwoordigers van het familiebelang des minderjarigen Konings de minderheid hadden. Daarom ook zouden eenigen, als het aantal der tot de Voogdij geroepene leden van het Koninklijk Huis op drie bepaald bleef, den Raad van Voogdij het liefst niet zeven leden aangesteld zien. Er bestond bij sommigen hunner nog eene andere bepaalde aanleiding, om zulk eene overschrijding van het normaal getal van vijf wenschelijk of onder bepaalde omstandigheden zelfs noodzakelijk te keuren. Zij deden hulde aan het beginsel, waardoor de Regering, naar hunne veronderstelling, bewogen was geworden om op de lijst der voorgedragene voogden ook den aanzienlijken Nederlander (1) te brengen, die in art. 1 aan het ontwerp in de tiende plaats wordt opgenoemd. Zij wilden niet onderzoeken, of, in het stelsel der gedane voordragt, aan het bedoelde beginsel niet eene andere of ruimere toepassing had kunnen en behooren te worden gegeven; maar wenschten alleen te doen uitkomen, dat zij, het geval uitgezonderd, dat de Raad van Voogdij tot drie leden van het Koninklijk Huis en de beide Voorzitters van de Kamers der Staten-Generaal beperkt werd, het hoogelijk zouden afkeuren, indien op dit in het oog van velen in den lande gewichtig punt bij de benoeming der voogden van den minderjarigen Koning niet gelet werd.

Eindelijk werd door sommige leden het denkbeeld geopperd, om, als het aantal voogden op vijf of zeven werd bepaald, te gelijk bij de thans behandelde wet een zeker aantal plaatsvervangers te benoemen; waardoor dan aan den wensch der Regering, om de zaak zoodanig te regeelen, dat niet reeds na korten tijd daarop moest worden teruggekomen, langs eenen anderen weg gevolg zou worden gegeven.

§ 7. De reeds aangeduide bezwaren tegen de voorgedragene wet vermeerderden nog aanmerkelijk, nadat men tot het opzettelijk onderzoek was overgegaan van het in die wet vervatte stelsel omtrent de voogdij des minderjarigen Konings, afgescheiden van de personen der voogden of van de inrigting van den Raad van Voogdij. Men aarzelden niet de wijze, waarop daarbij voor die voogdij de bepalingen van het gemeene recht als met één enkele pennestreek ter zijde worden gesteld, om ze door een ander, geheel op zich zelf staand stelsel te doen vervangen, gewaagd en onregtskundig te noemen. Naar mate men dieper in de zaak doordrong, geraakte men al meer en meer overtuigd, dat dit stelsel zeer aan onduidelijkheid en onvolledigheid leed; dat het, eenmaal ingevoerd, tot botsingen en verwikkelingen aanleiding zou moeten geven; en dat door de aan-neming van dit stelsel zoowel aan den minderjarige, als aan zijne bloedverwanten en aan de voogden wezenlijke regten en nuttige waarborgen zouden worden ontnomen, die zij volgens het burgerlijk recht bezitten, en die, meende men, hun niet konden worden ontnomen. Tot staving van dit ongunstig oordeel, waarvan de juistheid, naar de meening van velen, bijna bij ieder artikel van het wets-ontwerp in het oog sprong, beriep men zich onder anderen op vele voorbeelden, in het verslag opgenomen.

Ten betooft dat ook botsingen en verwikkelingen van benedenlijken aard uit het voorgedragene stelsel wegens de voogdij

(1) A. W. Baron van Bienen van de groote Lindt.

(1) Bestaande uit de heeren Meeussen, Godefroi, van Hoëvell, van Nispen van Pannerden, Cost Jordens, Duimaer van Twist en Hengst.

des minderjarigen Konings zouden kunnen ontstaan, beriep men zich op de omstandigheid, dat, volgens dat stelsel, bij het overhoort overlijden des tegenwoordigen Konings, de voogdij over de beide thans levende, minderjarige Prinsen, op geheel verschillende wijze zou worden uitgeoefend.

Aan bewijzen der onvolledigheid van de voorgedragene wetsbepalingen met opzigt tot de voogdij des minderjarigen Konings, ontbrak het niet.

§ 8. Alle deze opmerkingen en bedenkingen tegen het voorgedragen stelsel omtrent de uitoefening der voogdij van den minderjarigen Koning, gevoegd bij de overige te dezen aanzien geopperde bezwaren van zeer gewigtigen aard, moesten wel de groote meerderheid der leden tot de overtuiging leiden, dat het gedane voorstel, zoo als het daar ligt, onaanneemelijk is. Mogt men in alle de daarin voorkomende leemten en gebreken willen voorzien, ligt zou men daarbij op nieuwe en niet minder wezenlijke moeilijkheden stuiten. Maar dit gaf dan ook aan verscheidene leden aanleiding, om met nadruk het gevoelen voor te staan, dat de Regering door de voogdij des minderjarigen Konings in haren geheelen omvang te willen regelen, en daarbij voor de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek iets anders in de plaats te willen stellen, een verkeerd en weg had ingeslagen, en de artt. 33 en 36 der Grondwet niet goed had uitgelegd.

Op vele in het verslag ontwikkelde gronden meende men met vertrouwen het gevoelen te kunnen voorstaan, dat ook voor den minderjarigen Koning de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek omtrent de voogdij toepasselijk moeten blijven, doch dat daarnavens — met het oog op de reeds vroeger aangeduide uitzonderingen van het vooruitgezette beginsel, die uit den aard van het Koningschap of uit de Grondwet zelve voortvloeijen, zoo als de verschillende tijd van het intreden der meerderjarigheid (art. 34 der Grondwet) — eene bloot politieke voogdij over dien jeugdigen Vorst moet worden ingesteld, waarvan dan de aard en de strekking door de bewoordingen van den eed in art. 38 der Grondwet in de hoofdtrekken vrij duidelijk worden aangewezen.

De meeste leden erkenden, dat, bij zoodanig eene regeling der zaak, vele der moeilijkheden, van welke bestaan, bij het volgen van het andere stelsel, de tegenwoordige wet overal de meest in 't oog vallende blijken opleverde, van zelf zouden verdwijnen. Maar niet enkel wat wenschelijk is mogt hier het oordeel leiden: de voornaamste vraag moest zijn, of dergelijke splitsing der voogdij van den minderjarigen Koning met de woorden en den geest der Grondwet kon worden overeengebragt; en daaraan aanziende verscheiden leden ernstig te mogen twijfelen.

Vervolgens bevat het verslag de afzonderlijke overweging van de oordeelen van het wets-voorstel welke nog tot het opperen van vele bedenkingen aanleiding geven.

's HERTOGENBOSCH, 8 Mei. Gisteren werd alhier ten Stadhuize eene vergadering gehouden van verschillende gemeenten, als daartoe door haren raad gecommitteerd; om in overleg met andere belanghebbenden te beraadslagen wat in de tegenwoordige omstandigheden te doen, ten einde tot eene spoedige verwezenlijking eener verbeterde uitwatering te geraken, daar het niet mogelijk is, dat van de jaarlijkse overstromende Landereien, de ondragelijke lasten langer gedragen kunnen worden, en is besloten dat de vertegenwoordigers dier gemeenten zich in twee Commissien zullen begeven naar 's Hage, ten einde de verwezenlijking van dit eenig redmiddel niet langer om kleingeestige tegenstribbeling achterwege blijve. Wij hebben reden te gelooven, dat indien regtvaardigheid voor ons ook gehuldigd wordt, die Commissie niet vruchteloos zal zijn. (N. B.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS 8 Mei. In de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren is de discussie over het budget van Openbare Werken voortgezet; 23 hoofdstukken van het ontwerp zijn met eenige wijzigingen achtereenvolgens aangenomen.

Daarna zijn de geloofsbrieven van den Volksvertegenwoordiger Sue nagezien en goedgekeurd, ofschoon eenige leden bedenkingen daartegen opperden. Het bleek bij deze gelegenheid dat de voornaam van Eugène den romanschrijver niet toekomt, maar dat hij eigenlijk Marie-Joseph heet. Dit belette evenwel niet dat hij tot lid der Vergadering voor het departement der Seine werd benoemd en zulks met eene meerderheid van 8.135 stemmen, die hij boven zijn mededinger verkregen had.

De Vergadering zette daarna de beraadslaging over het budget van Openbare Werken voort. 7 hoofdstukken werden aangenomen, waarna de zitting is opgeheven.

De aanbidding van het ontwerp der gewijzigde kieswet werd te vergeefs in deze zitting der Vergadering verwacht. Men begon reeds te betwijfelen of zij wel doortastende maatregelen zou behelzen tegen de socialistischen. De hoofden zelven der demagogie schenen weinig vrees voor die wet te koesteren. Men zeide bovendien dat de meerderheid, alsmede het ministerie gansch niet eenstemmig waren in hunne meening over de kieswet. De ministers Broche en Roucher zijn de eenige leden van het kabinet die eene offensieve houding willen aangenomen hebben. Thiers blijft de regeling van het algemeen kieswet met kracht verdedigen, zoo zelfs dat hij, naar men zegt, zijne demissie zou nemen, bijaldien de wet verworpen werd. Het gerucht van het verschijnen van een kieswet deed de fondsen rijzen; de zekerheid dat de wet zal worden voorgedragen, doet ze weder dalen. Ziedaar de thermometer van den toestand. Het is nu wens als of de Vergadering, zoo als zij thans is ingesteld, niets krachtigs kan ten uitvoer brengen.

Desniettemin gelooft men algemeen dat de wet, zoo als zij daar ligt zal aangenomen worden, en dat wel uit vrees — die, bij gemis van edeler, vaderlandslievender gevoelens, veel weifeling en tegenstand kan overwinnen.

Heden is het wetsontwerp in de Vergadering aangeboden, en vele bladen deelen nittreksels daarvan mede; de wijzigingen moeten aanmerkelijker zijn dan men zich had voorgesteld. De debatten over de urgentie waren vrij gematigd; zij werd van de zijde der Montagne alleen door Michel de Bourges bestreden, doch niettemin aangenomen met 453 tegen 197 stemmen.

— Vatismenil en vele andere Vertegenwoordigers hebben een tegen-ontwerp opgesteld betreffende de benoeming van maires en adjuncten, waarin den President der Republiek of den prefect de bevoegdheid wordt toegekend, om aan den teruggeroepen maire een opvolger te benoemen, ofschoon die benoeming aan den gemeenteraad toekomt, alsmede om voor een jaar eene commissie van 10 of 12 leden te benoemen, om de functien van een ontbonden gemeenteraad waar te nemen.

— Alle dagbladen nemen de zoetsappige artikelen van het laatste nummer van het blad *Napoleon* over. Het eerste daarin voorkomend artikel wordt, zoo als gewoonlijk, aan den President der Republiek toegeschreven; het spreekt van misslagen die hersteld zijn, en over de noodzakelijkheid eener vereeniging van gemeenschappelijke krachten. Zoo wel de grond als de vorm dezer verklaringen bevalen beide.

— De President der Republiek zal deze week Fontainebleau bezoeken. Men zegt dat hij dezen zomer het kasteel St. Cloud zal bewonen, doch dat hij dagelijks op het Elysée zal komen om in den raad der ministers voor te zitten.

MADRID, 5 Mei. Graaf de la Vexa del Pazo is bepaaldelijk benoemd tot gezant te Turijn, ter vervanging van den heer Bertran de Lys, die zijn ontslag heeft ingediend.

— De heer Donoso Cortes is benoemd tot lid van den koninklijken raad.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Mei. In het Huis der Gemeenten is gisteren eene motie van den Heer Ewart, ter afschaffing van de belasting op de advertentien, met 208 tegen 39 stemmen verworpen.

— De vrijwillige inschrijvingen voor de groote tentoonstelling van 1851 bedragen reeds 50,000 f.

— Te Dublin heeft op 5 dezer een persoon in een Katholieke kapel een moorddadigen aanslag op het leven van twee geestelijken ondernomen, terwijl zij bezig waren met het verrigten der dienste; men zegt dat de dader krankzinnig was.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 8 Mei. De minister Stuve spreekt in het hoofdartikel der *Hannoversche Zeitung* geheel verwerpend over het Berlijner Congres en tamelijk hopeloos over de Frankfurter conferencie.

— De verkiezingen te Bern zijn rustig afgeloopen. Het is nog niet bekend, welke partij de overhand heeft behaald.

— Te Kopenhagen is de minister van oorlog in de Kamer uitgefloten, omdat hij gezegd had, dat hij on-eindig beter dan de Kamer een budget kon ontwerpen. Ook de president heeft hem deswegens berispt.

BERLIJN, 7 Mei. Heden heeft er een raad van ministers plaats gehad, waarbij de koning tegenwoordig was. Onder het ministerie schijnt oneenigheid te bestaan. Overmorgen zal er eene eerste geheime zitting van het vorsten-congres der engere bondsleden plaats hebben. De koning van Saksen zal aan het congres geen deel nemen; de groothertog van Hessen en de hertog van Nassau zijn of houden zich ongesteld en zouden hunne stemmen hebben overgedragen op anderen.

WEENEN, 6 Mei. Men verneemt dat de keizer overmorgen de reis naar Triest zal aanvaarden. De reize zal 14 dagen duren.

— Men meldt uit Zuid-Stiermarken:

Op alle grondbezittingen en landgoederen van graaf Clemens v. Brandis worden Liguorianen als missiepredikers beroepen; o. a. naar Windau, Schleinitz, Freiheim, Freienstein enz. ook in het Pettauer Veld worden zij verwacht bij het jubilé der kerk *Cerna gora*, en een pastoor uit het district Marburg heeft reeds aangeboden een huis voor hem te bouwen.

— De Grieksch-Engelsche kwestie is definitief beëindigd, op de door ons medegedeelde voorwaarden. Het embargo is opgeheven en de Engelsche vloot is naar Napels opgezeild.

— De broeder van den minister Schwarzenberg is benoemd tot aartsbisshop van Praag.

ITALIE.

Van de berigten uit Italië zullen wij heden slechts de voornaamste feiten aanstippen. Te Rome wint het gerucht van een aanstaand provinciaal concilie veel veld;

een consistorie is ophanden, waarin eenige kardinalen zullen worden benoemd, en waarin tevens, naar men zegt, een besluit zal genomen worden tot het heffen eener buitengewone belasting, door verbeurtenverklaring te verhalen op de aanleggers der Republiek, de leden van het voorloopig bestuur en van de constituanten. De Hoogw. Pater Roothaan, Overste-gen. der S. J. is te Rome afgestapt met de Eerw. PP. Rosaven en Villefort, die zijne ballingschap hebben gedeeld.

In de Sardinische Kamer is den 3 Mei door den minister president het voor zes maanden verlengde handelstractaat met Frankrijk van 20 Augustus 1843 aangeboden.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Mei. De zitting van de Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren niets van eenig belang opgeleverd.

Gisteren zijn de klokken der kerk van de HH. Johannes en Nicolaas in de Keulse voorstad te Brussel, door Z. Em. den Kardinaal aartsbisshop van Mechelen ingezegend.

— Het *Journal de Bruxelles* wijdt een artikel aan den toestand der veldgewassen in België, welke, zegt dat blad, ter bestrijding van berigten in tegenovergestelden zin, in alle provincien buitengewoon gunstig is.

— De berigten uit Brugge aangaande de feesten van het jubilé, welke aldaar een aanvang hebben genomen, zijn zeer uitvoerig. Een gepaste luister wordt daarbij ten toon gespreid.

— Een blindgeboren jongeling van 26 jaren, heeft door de zorgen van prof. Roosbroek te Gend het gezigt terug bekomen.

STADS NIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 Mei.

GETROUWD (8 Mei): C. G. R. Meijer met A. Giesenbussen. (10 Mei): C. H. J. Vrolijk met S. E. van Oyen. BEVALLEN (5 Mei): J. E. van Raalte, geb. Langenrak, D. OVERLEDEN (6 Mei): J. Barkes, 46 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	8 MEI 4 1/2 u. gebt.	10 MEI 4 1/2 u. gebt.	
NEDERL., Werkel. Sch. 2 1/2 pCt.	55 1/2	55 1/2	55 1/2
Dito Dito	65 1/2	65 1/2	65 1/2
Dito Dito	86	85 1/2	85 1/2
Dito Obligatien O. I.	84 1/2	84 1/2	84 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	87 1/2	87 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2		
Aand. Rijn-Spoorweg		90	90 1/2
Aand. Holl. S. M.			
Obligatien	97	96 1/2	97
BELGIE, Obligatien 1844			
Cert. bij de Belg. Bank 2 1/2			
Dito bij Rotsch. en Volksw.		46 1/2	46 1/2
SPANJE bij Ardoins 85	13	13	13 1/2
Dito Dito 510	13 1/2	13 1/2	13 1/2
Dito Onbep. Stukken		12 1/2	12 1/2
Dito	3	37	37 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.		29 1/2	29 1/2
Coup. Ardoins		7 1/2	7 1/2
Passive			
Fransche Uitg.		3 1/2	
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	35 1/2	35 1/2	35 1/2
Dito Dito	36	35 1/2	36 1/2
RUSL. bij Hope 1798 en 1816 5	103 1/2	103 1/2	104
Dito Dito 1828 en 1829	103 1/2	103 1/2	
Cert. bij d. 1831 en 1833		92 1/2	
Dito bij Hope	4	85 1/2	85 1/2
Dito bij Stieglitz en C.		85	85 1/2
Dito bij id. 3de Serie	4	84 1/2	85
Cert. te Hamburg	5		
Inschrijving in Assignat.	6		
Cert. van dito		63 1/2	
POLN. Aand. 2 fl. 500	4	143	
Dito met Lot	300		
AMERIKA, Bank-Actien			
FRANKRIJK, Obligatien	3	50 1/2	51 1/2
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50			
Oo. TENARIK, Metalliek	5 pCt. 74 1/2	74 1/2	75
Dito Nieuwe	2 1/2	40 1/2	40 1/2
Dito Nieuwe	5	80 1/2	80 1/2
Ween. Bank bij Goll en C.		82 1/2	
Dito	4		
Aand. met Loting fl. 500			
Nieuwe dito	250		
NAPLES, Cert. Lam en Bouver 5 pCt.		89 1/2	89 1/2
BRAZILIE te Londen 1824	5		
Dito Leening 1843			
PERU	4	70 1/2	70 1/2
MEXICO	5	27 1/2	27 1/2
GRIEKENLAND			
VENEZUELA 6 pCt. nu	2 1/2	34 1/2	34 1/2
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1 1/2	16	
ECUADOR		3 1/2	3 1/2
Coup. Ecuador		18 1/2	
Grieken 500			

P. ru uitg. 30 1/2; Den: 5 pCt. 95 1/2, 96 1/2; Eng. Russen 94 1/2, 3. In Binnenl. fondsen was de stemming algemeen willig. 3 pCt. Fransche insgelijks tot verhoogde koersen gewild. Van de overige vreemde fondsen waren Spaansche, Russische en Portugeesche iets beter. Metallieken daarentegen aangeboden en lager. Van Zuid-Amerik. fondsen waren Venezuela's gevraagd en hooger; de andere soorten bij weinig handel zonder verschil.

Koers van het Geld: Rekening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 12,02½; Zigt Londen 12,07½; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35½; 3/m. Lissabon 42½; 3/m. Porto 42½; 2/m. Petersburg 1,87½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 48½; 5 pc. 97½; 4½ pc. 89; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 29½; Coupons —; Rom. Leening —.

PARIS, 8 Mei. Fr. 3 pc. 55,20; 4 pc. —; 5 pc. 88,55; 5 pc. N. —; Schatk. —; Bank-Act. 2260, —; Belg. 840, 5 pc. 98; 1842, 5 pc. 98; 4½ pc. 89; 2½ pc. —; Holl. 2½ pc. 57½; Nap. 5 pc. 95,75; Spanje 3 pc. Binnenl. 30½; 3 pc. Buitent. 38; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 950, —; 1849 925, —; Rom. leening 78.

MADRID, 3 Mei. Act. Sch. 3 pc. 30½, id. 5 pc. 12½; Uitgest. Sch. 3½; Coupons —.

LONDEN, 8 Mei. Cons. kont. — a —; op tijd 95½ a 95½; Brax. 84½ a 87½; 1829/30 85½ a 86½, 1843 — a —; Buenos Ayres 52 a 53; Den. 3 pc. 70 a 72; N. L. 5 pc. 95½ a 96; N. Deenen 95½ a 95½; Ecud. 3½ a 4; Gren. 16½ a 16½; Uitgest. 3½ a 4; Mexico 28½ a 28½; Peru 4 pc. 69½ a 70; Uitg. 29½ a 30; Grieken — a —; Port. 5 pc. 82 a 84; 4 pc. 33½ a 33½; 3 pc. 32 a 33; Rusl. 1822, 5 pc. 106½ a 107½; (N.) 4½ pc. 95½ a 95½; Spanje 5 pc. 17 a 17½; id. 3 pc. 37 a 37½; id. Coup. — a —; id. Passie 3½ a 3½; Holl. 2½ pc. 55½ a 56; id. 4 pc. 85½ a 85½; Rijn-Spoorw. — a —; Ven. 33½ a 34½; Uitg. 12½ a 12½.

WIEN, 6 Mei. Met. 2½ pc. 49½; (N.) 4 pc. 72½; 4½ pc. 81½; 5 pc. 93½; Bank-Actien 1060; Lot. fl. 500, 171½; id. fl. 250, 108.

BERLIJN, 8 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 85½; Loten 102½; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 90½; Pools. 4 pc. 78½; Loten fl. 200, 95½; id. fl. 300, 123; id. fl. 500, 80½.

HAMBURG, 7 Mei. Rusl. Engels. leening 104½. Cert. bij Stiegl. 4 pc. 85½; Spanje, Ard. 5 pc. 11½; id. Binnenl. 3 pc. 28.

FRANKFORT, 8 Mei. Met. 5 pc. 77½; 4 pc. 60, 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1067; Darmst. Lot. fl. 50, 72; id. fl. 25, 25½; Badensche Lot. fl. 50, 51½; id. fl. 35, 31½; Nassaus. 23½; Holl. 2½ pc. 55½; W. S. 4 pc. 86; Sjudic. 3½ pc. 86½.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe prieshoudend, verkocht: 150 & b. Pools. f 283, 129; 150 & n. Bovenl. f 220, 225; 150 & mind. dito f 220, f 222; 134 & Bovenl. Rio f 210; 119 & n. Vriess. f 188.

Rogge, Garst en Mavor zonder handel.

Boekweit in een doen: 119, 120 & n. Holst. f 132, 134.

Op 9 vaten Olie dadelijk 68; Oct. en Nov. 57 & Lijnzaad een doen: 111 & Riga f 232½. In veiling 107 & Liban f 45; Raapolle op 6/w f 45; Vliegend f 44; Sept. f 33½, 84; Oct. f 33½, 84; Nov. f 33½, 84; Dec. f 34. Lijnolie op 6/w f 32; Vliegend f 31. Hennepolie op 6/w f 37½; Vliegend f 36½.

DELFT, 8 Mei. Granen. Tarwe. Westlandsche witte f 6,20 a 6,50; dito roode f 6,80 a 7,20; Polder witte f 6,00. — Rogge Westl. f 4,40 a 4,80; Polder f 4,00 a 4,20. — Gerst Westl. f 3,25; Polder f 2,80 a 3,10. — Haver f 2,50 a f 2,70. — Paardeboonen f 3,40 a 3,80. — Duivenboonen f 4,20 a 4,40. — Grasboter f 36 a 38; Hoofboter f 26 a 28.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Mei. M. E. van Veen, de Vrouw Anke, Newcastle. — P. J. Gruppelaar, Neissina, id. — B. P. Baarsen, Foreningen, Drammen. — G. Lepatigue, Vargas, Bremen, om Order. — E. Groenewald, Koningin der Nederlanden, Banjoewangie. — R. G. Engelsman, Dina Marchina, Cardiff. — 9 Mei. B. J. Schille, Echo, Suriname, id. — v. Penzance. — G. H. Boerhaven, Arendina Elisabeth, Antwerpen. — E. O. Smith, Diana, (s.) Londen. — R. Williams, Roscomon, (s.) id. — H. Potjer, Titia, Cardiff.

VLIE, 6 Mei. G. J. Ploeg, Vertrouwen, Londen.

HELVOET, 8 Mei. S. B. Hansen, Carl en Johanna, Lagnajira, l. v. Falmouth, als bijlegger, met schade aan tuigaadje. — J. Marresal, Hambourg, (s.) Havre. — W. Johns, Gaele, Liverpool. — W. Tricks, Garonne, id. — G. Hilton, Jemima, Newcastle. — D. Brown, Taij, Charlestown. — K. J. van Vrij, Jonkvrouw Maria, Windau. — E. C. Ehlers, Christoph Friedrich, id. — B. Brethun, Good Desig'n, Liverpool. — J. Besford, Joseph en Marij, id. — 9 Mei. J. D. Frost, Rainbow, (s.) Londen. — W. Colijer, Magnet (s.) id. — H. G. Sap, Vriendschap, Liverpool. — J. Owen, One, Sunderland.

BRIELLE, 8 Mei. J. Goodburn, Giraffe, (s.) Londen. — L. Westerbeek, Bernadote, Norkioping.

UITGEZEILD:

TEXEL, 8 Mei. J. Haijes, Lord John Russel, (s.) Londen. — 9 Mei. D. Hofker, Nickerie Packet, Charlestown en Nickerie. — J. Christensen, Resolution, Nerva.

VLIE, 6 Mei. J. Mann, Hazard, Sunderland. — R. Agår, Falcon, id. — J. W. Vinall, Eagle, Hartlepool. — J. Alder, Independence, id. — M. Thompson, Ardincaple, Seaham. — J. Appel, Morgenster, Riga. — E. P. Dik, Henriette, Dantzig. — J. J. Groenewold, Afina, Jonker, id. — J. Mountain, Ann, Stettin. — B. J. Bakker, Appedienia, Aalborg. — J. D. Helden, Alida, Drammen. — 9 Mei. K. S. Botten, Fossina Siers, St. Pet. — O. C. Winther, Alpha, Nerva. — C. T. Siebolt, Industrie, id. — T. A. Hoff, Margaretha Elisabeth, Kopenhagen.

HELVOET, 7 Mei. W. Smith, Balavier, (s.) Londen. — 8 Mei. J. D. Nordjohn, Pio Nono, Valparaiso. — W. Robson, Ariadne, Sunderland. — C. Nichol, Sea Gull, (s.) Hull. — N. Lange, Karen Margaretha, Frederikstad. — J. H. Schreuder, Sjina Titia, Bauvich. — J. Henderson, Glasgow, Glasgow. — 9 Mei. D. Santon, Margaretha en Eliza, Londen. — G. H. Befting, Hendrika Johanna, Riga.

BRIDLE, 8 Mei. W. Wentle, Earl of Auckland, (s.) Londen. — R. Schreuder, Rhine, (s.) id. — W. Holdsworth, Camerton, (s.) id. — J. Leetman, Norfolk, (s.) Goole. — M. P. de Jonge, Hendrika, St. Petersburg. — J. J. de Jong, Dina Immechienna, Avont.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Kwint, van Cardiff in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 28 April bij Eddystone, Een Hamburger brik toonende witte vlag met N°. 110. — Den 2en Mei bij Wight: Maria Jeannette, Kapt. Rarelds, van Rotterdam naar Messina.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Groenewald Cadee, Koningin der Nederlanden 1,950 b. Koffij, 5,150 kann. Suiker, 600 Huiden, 3,274 boss. Bindrottingen, N. H. M.

CARDIFF, Pottjer, Titia. Een lading Staaf, Yzer en Blik, Gebr. van der Vliet.

SCHEEPS-VRACHTEN.

VALPARAISO, 28 Februarij. Naar Holland en Antwerpen Lst. 4.

STETTIN, 6 Mei. Naar Holland f 12 a f 14 voor Hout

ADVERTENTIE.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze innig-geliefde Vader en Behuwdvader, NICOLAUS RUYTER, in leven eerste assessor dezer gemeente, in den ouderdom van 69 jaren en bijna 6 maanden, na tijdig voorzien te zijn geweest van de genademiddelen van onze Moeder de H. Kerk.

Eene ongesteldheid van weinige dagen maakte een einde aan zijn zoo dierbaar leven.

OPPERDOES, 5 Mei 1850.

(261)

A. RUYTER.

Uit aller naam.

(267) Tot mijne groote droefheid overleed heden mijn dierbare Echtgenoot de Wel-Ed. Gestrenge Heer GERARDUS JOANNIS SNIJDER, gepensioneerd kapitein, in den ouderdom van ruim acht en zeventig jaren en na eene genoegelijke Echtvereniging van omtrent vijftig jaren.

WASSENAR,

den 7 Mei 1850.

C. POMPE,

Wed. G. J. SNIJDER.

Algemeene kennisgeving.

(258) Heden overleed op het onverwachts, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer C. A. STADHOUDERS, in leven Apotheker alhier.

DE WED. C. A. STADHOUDERS,

DELFT, 4 Mei 1850.

geb. Kok.

(265) Die iets onder zijne bewaring heeft, of verschuldigd is aan, zoowel als hij die iets te vorderen heeft van nu Wijlen den Wel-Eerwaarden Heer J. STEVENS, in leven Pastoor der R. C. Gemeente te Enkhuizen, en aldaar op den 24 April jl. overleden, worden verzocht, daarvan voor of uiterlijk den 25 Mei 1850 afgifte, betaling of opgaaf te doen aan den Notaris DUKE, te Enkhuizen, terwijl de naaste bloedverwanten van Vaders, en die van Moeders zijde van genoemden Heer STEVENS, in hun belang worden uitgenoodigd zich aan te melden bij genoemden Notaris, met opgaaf van den graad van bloedverwantschap waarin zij tot den overledene gestaan hebben. Brieven franco.

(266) Het vorige jaar had de Ondergeteekende de eer zijne geëerde Begunstigers bekend te maken, dat hij een TWEEDE HUIS van **KERKORNEMENTEN** te Utrecht op de Oude Gracht tusschen de Hamburger- en Weesbrug A. N°. 20, onder dezelfde Firma van A. W. VAN ROOSMALEN had opgericht; thans heeft hij het genoegen de Heeren Geestelijken ter kennis te brengen, dat hij weder een aanzienlijke aankoop van de nieuwste voorwerpen gedaan heeft, en zijn Magazijn zoowel te Utrecht als te 's Bosch ruimschoots voorzien is van alle kleuren van Zijde, Damasten, Fluweelen en Gebloemde Stoffen voor Kerkkleeders, gouden, zilveren en zijden geborduurde Kruizen, Kelkdoeken, Banden voor Koor-kappen en Dalmaticaas, Velums, Processie-Vanen, Vaantjes voor het Allerheiligste, Lofstolen, Zijde en Priesterstoffen Sjerpen over Togen, linnen en katoenen gekleurden voeringen, gouden, zilveren en zijden Galonnen, Franjes en Kwasten, garen Cingels, Koorden, Doods-hoofden, Kruisjes op Stolen, Medaillons voor op Kasnifels, Benedictiedoecken, Kasniften; linnen Alben en Superpielen, damasten Altaardwalen, getmaakte Kasnifels, Koor-

(252) Bij M. H. BINGER, te Amsterdam, en alom bij alle Boekhandelaren wordt ingeteekend op

DE WERKEN VAN J. VAN VONDEL;

HET VERKLARINGEN EN AANTEKENINGEN,

DOOR

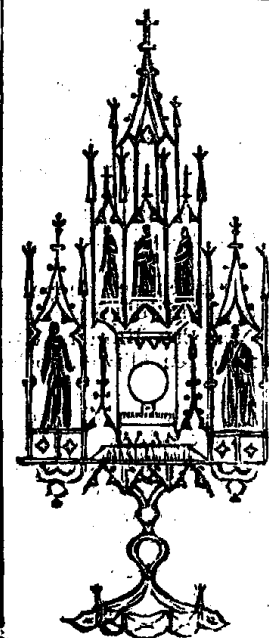
Mr. J. van Lennep.

Prachtuitgave met Platen.

Door de hoogte, welke het getal Intekenaren reeds op den Prospectus heeft bereikt, vindt de Uitgever in staat gesteld het werk thans ter perse te leggen, en te verzekeren, dat het, TOT DEN EINDE TOE, gere-

NB. Ingevolge Art. 6 der voorwaarden van den Prospectus is aan de Intekening vóór het verschijnen EERSTE AFLEVERING een bijzonder voordeel verbonden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.



Zilveren Kerkwerken,

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijn winkel steeds voor zien is van:

Venerabels, Ciboriums, Kelken, Wierookvaten,

WIJNAMPULLEN, SCHENKBLADEN, SCHILDEN OP MISSALEN,

Lieve-Vrouwen Kroonen, CHRISTUSBEELDEN, enz. enz.

en dat hij bij buitengewone aanvragen van zeer kostbare stukken, in de gelegenheid is, die met de meeste spoed en naauwgezetheit uit te voeren, vermits die artikelen ten zijnen Huize worden vervaardigd.

NB. Hij belast zich mede met het HERSTELLEN en op nieuw VERGULDEN van oude hierboven genoemde voorwerpen en belooft eene prompte en civiele bediening.

(268)

W. T. HERMANS, te Eindhoven.

A. P. Bloemen, Apotheker en Chemist te Sneek, vraagt als TWEEDE BE DIENDE, een JONGELING, goed kunnende recepteren, en van een goed zedelijk gedrag. Brieven franco. (265)

Boek-, Papierwinkel en Boekbinderij

HANDEL IN OUDE BOEKWERKEN, AANNEMING VAN ABONNEMENTEN OP DE TIJD, N. H. COURANT.

De ondergeteekende bevelen zich voor bovengemeld in de dienst zijner Geschiedenis-Gezelschappen, zullende alle pogingen aanwenden, om het hem te schenken vertrouwen waardig te blijven.

UTRECHT,

7 Mei 1850.

W. MAARSCHALKERWEERD

Vinkenburgsteeg bij de Neude

Belast zich ook voor hier alsmede voor buiten de stad met het waarnemen van Commissiën op de te houden Boekverkoopingen, kunnende men in deze op eene alle zins accurate behandeling staat maken. (262)

(253) Bij de Boekhandelaren Gebr. VERHOEVEN & Bosch, C. L. van LANGENHUYSEN, ZWEERS & BEUKMAN te Amsterdam en J. R. van ROSSUM te Utrecht zijn verkrijgbaar:

VIJF ONUITGEGEVENE BRIEVEN over de opvoeding in Rusland, aan Graaf Rasoumowsky, Minister van het Openbaar Onderwijs, door Graaf JOSEPH DE MAISTRE 75 blad- 12°. f 0.

DE LEIDSMAN DER ZONDAREN, door de GRENADE 2 deelen 12°. f 1.

LEVEN VAN DEN H. JOSEPH, gevolgd van eene Novice en eene Maand aan Hem toegewijd. 288 bldz. f 0.

J. T. BELEN. COMMENTARIUS in acta Apostolorum cui integri adduntur textus Graecus et Latinus, totus prior in 4to, cum tabula geograph. ad acta Apostolorum f 2.

LE MOIS DE MARIE PAROISSIAL, par l'abbé LAMOUR, approuvé par Mgr. l'Evêque de Clermont et par l'Evêché de Malines, 348 pag. 18°. f 0.

LES JÉSUITES au Bagne. f 0.